

# KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Sierpnia r. s. 1828 Roku.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

*Sankt-Petersburg dnia 4 sierpnia.*

(z Gazety Senackiej).

Przez Naywyższe Dyplomata, datowane w obozie pod wsią Kurnały d. 25 czerwca:

Jenerał-porucznik Bartolomey, Naczelnik gtey dywizyi pieszej, na dowód szczególniejszego zadowolenia Jego CESARSKIEY Mości, ze służby, odznaczający się gorliwością i męstwem, okazanego w czasie przeyscia Dunaju d. 27 maja, gdzie ten Jenerał, dowodząc powierzonej sobie dywizyi, dał osobisty przykład gorliwości i odwagi, i oświadczył się znaydował przy zajęciu reduty prawego skrzydła, naytąskawiey mianowany kawalerem orderu *s. Anny 1szej klasy*.

Jenerał-major, dowodzący 1szą dywizyą konnych strzelców, Baron Geissmar, udarowany brylantowemi znakami orderu *s. Anny 1szej klasy*, z Naymniejszości w szeregach względem na wcześniejsze przezeń zajęcia Bukarestu, rozprawę pod Słobodzieją, gdzie ten Jenerał tyle okazał męstwa i roztropności w rozrządzeniach, tudzież na działania jego podczas blokady Żurży.

Jenerał-major Ruppert, dowodzący drugą połączoną brygadą pionierów, na okazanie szczególnego zadowolenia Jego CESARSKIEY Mości ku służbie, odznaczający się gorliwością i czynnością w czasie stawiania mostów na Dunaju, Naytąskawiey mianowany kawalerem orderu *s. Anny 1szej klasy*.

Przez Naywyższe ukazy Jego CESARSKIEY Mości do kapituły orderów rossyjskich pod d. 25 czerwca, w obozie pod wsią Kurnały, w nagrodę wzorowego męstwa naczelnika sztabu trzeciego korpusu pieszego, Jenerała Majora Xiążęcia Gorczakowa, okazanego w d. 27 maja, w czasie przeyscia Dunaju, gdzie on, przejechawszy w liczbie pierwszych na brzeg przeciwny, ustawił wojska do sztyku bojowego, i dając oświadczenie przykład nieustraszonej odwagi pomagał do pokonania nieprzyjaciela, Naytąskawiey mianowany kawalerem orderu *s. Wielkiego Męczennika i Zwycięzcy Jerzego 3 klasy*.

Na zaświadczenie naczelnie dowodzącego drugą Armią Jenerała Feldmarszałka, Hrabiego Wogensztejna o odznaczeniu się w rozprawie z Turkami pod twierdzą Tulczą, d. 13 maja, Naytąskawiey mianowani kawalerami: Półkownik pułku Bułskiego Ułanów Ostrohradski, orderu *s. Włodzimierza 3 klasy* i tegoż półku Kornet Hetmanów, orderu *s. Anny 4 klasy*.

*Nowiny Dworu d. 24 lipca.*

W niedzielę dnia 15 lipca, P. O. Suliwan de Grace, był przedstawiany N. CESARZOWEY JEYMOŚCI MATCE w Pawłowsku, w godności sprawującego interessa, N. K. Jegomości Niderlandzkiego, a w niedzielę d. 22 Xiążę Hohen-Lohe-Kirchberg, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny N. Króla Jegomości Wirtembergskiego, oddalający się czasowię z miejsca swojego przeznaczenia miał audyencyą pożegnania u N. CESARZOWEY JEYMOŚCI MATKI w teyże rezydencyi.

*Nowiny Dworu dnia 31 lipca.*

W niedzielę dnia 29 t. m. P. de Campuza-

no, należący do missyi hiszpańskiej, miał honor bydz przedstawianym N. CESARZOWEY JEYMOŚCI MATCE, w JEY rezydencyi w Pawłowsku.

WIADOMOŚĆ OD WOJSKA DZIAŁAJĄCEGO.  
od dnia 15 do 20 lipca.

Po rozłożeniu naszego obozu na wysokościach w blizkości Szumli, Turcy w nocy, z d. 15 na 16, urządzili przed samą twierdzą redutę, w zamiarze działania z niey na naszą pozycyą.

D. 16 o godzinie 4 z południa rozkazano było postawić na prawém skrzydle naszej pozycyi bateryą, która też zaczęła działanie swoje na redutę nieprzyjacielską, w tym celu, ażeby przeszkodzić dalszemu rozciąganiu jego robot.

Działania artylleryi naszej uwieńczone zostały zupełnym skutkiem. Po pierwszych wystrzałach zaprzestali robot i rzucili się do miasta; ale liczna kupa jazdy tureckiey, do 5000 ludzi wynosząca, wyszła w tymże czasie z Szumli, w zamiarze atakowania bateryi naszej, a będąc niejednokrotnie odpartą wystrzałami kartaczowemi, rzuciła się na 15ty i 16ty półki strzelców, które zajmowały wyniosłości na końcu naszego prawego skrzydła. Dywizya 1sza konnych strzelców, która również stała na tém skrzydle, z przyczyny zarośli, oddzielających ją od strzelców, nie mogła przeszkodzić temu rozsypańemu działaniu nieprzyjaciela; ale brygada strzelców, spotkawszy go z odznaczającą się walecznością i dzielnym męstwem, wstrzymała natarczywe uderzenie, i wsparła odznaczającą się działaniem konney artylleryi, dzielnie odparła Turków i otrzymała zajmowane przez nią dotąd miejsca. Strata nieprzyjacielska, podług powiadań jeńców, rozciąga się do 400 zabitych i 500 ranionych; strata zaś nasza dochodzi 100 ludzi w zabitych i ranionych.

Za nadejściem nocy ustało działanie dnia tego, który był nanowo świadkiem stałego męstwa wojsk naszych i umiejętnych rozrządzeń niemi dowodzących. W nocy d. 17 na wyniosłości, zajętej przez nas poprzedzającego wieczora, przystąpiono do założenia reduty. Turcy, w zamiarze przeszkadzania tey robocie, zaczęli znów działać do niey ze swojej bateryi, którą jednakże baterya lewego naszego skrzydła zmusiła do umilknięcia. Wnet za tym nieprzyjaciel wysłał z twierdzy kilka dział połowych ze znakomitem przykryciem, lecz te, w bardzo prędkim czasie, działaniem teyże bateryi naszej, zostawszy odpartemi ze stratą, przymuszone były powrócić do miasta.

Potym jazda turecka kusiła się opanować wyżej wspomnianą bateryą naszą, ale to działanie jej zostało przez cały czas bez najmniejszego skutku, równie, jak i kanonada, miotana przezeń w dniach 18tych i 19tych do teyże bateryi. Tegoż dnia kawalerya nieprzyjacielska, w liczbie około 2ch t. ludzi, usiłowała opasać lewe skrzydło naszej pozycyi. Zostawszy postrzeżoną przez nasz łancuch czatów, odpędzona była działaniem dwóch dział artylleryi konney, pod zasłoną huzarów, i zmuszona powrócić do swego obozu bez skutku i bez najmniejszego z naszej strony straty.

Wnet zatym Jenerał-porucznik, Ridiger, był posłany z oddziałem do Eski Stambułu, dla przecięcia komunikacyi Szumli z Konstantynopolem,

i dla działania przeciwko oddziału nieprzyjacielskiego, oczekiwanego na wzmocnienie załogi twierdzy. Nieprzyjacieli, który w czasie tego poruszenia bronił wyniosłości wsi *Czaplyn*, stracił około 100 ludzi i zmuszony był nam je oddać. D. 18 część oddziału Jenerała porucznika *Ridigera*, zostawiono przy wsi *Czaplynie*, a reszta idzie po obu stronach rzeki *Kamczyki* do *Eski-Stambułu*.

Jenerał major *Zyrow*, który zajął *Razgrad*, zdołał w okolicach tego miasta oswobodzić tysiąc Bolgarskich familii, zmuszonych przez Turków do opuszczenia domów i oddalenia się w góry *Balkańskie*.

D. 16 lipca otrzymano od Jenerała-adjutanta *Paskiewicza-Erywańskiego*, przeznaczonego z Korpusem 14 t. do działania w Turcyi-Azjatyckiej, doniesienie, że on 14 czerwca przeszedł granicę turecką, i postępował od *Humry*, w kierunku do twierdzy *Kars*. Cały ten kraj, osiadły *Armenami*, był zupełnie pusty, gdyż Rząd turecki wszystkich mieszkańców przeniósł w dalekie miejsce.

Wojska nasze do dnia 17go nie spotykały nieprzyjaciela, ale zbliżywszy się dnia tego do wsi *Mieszkowa*, spotkane były przez liczną jazdę turecką. Odparwszy ją Jenerał-adjutant Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, dla uniknięcia uporczywego oporu ze strony licznego i wybornego garnizonu twierdzy *Kars*, umyślił przez skrzydłowe poruszenie obejść twierdzę i przeciąć komunikacyą pomiędzy *Kars* i *Arzerum*, co też zostało wykonanem z pomyślnością. Nieprzyjacieli dopuścił bez przeszkody wykonać to poruszenie na widoku z twierdzy, ale d. 19 liczna kupa jazdy wystąpiła z *Kars*, i rzuciła się na część wojsk naszych, które zamierzały uczynić mocne rozpoznanie. Jenerał-adjutant Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, dawszy czas temu nieprzyjacielskiemu oddziałowi odejść od twierdzy, bystrym obrotem naszej kawalerii, pod dowództwem Jenerała majora Barona *Osten-Sakena* i oddziału Półkownika *Burcowa*, zdołał zająć blisko twierdzy leżącą wyniosłość, i zupełnie odeprzeć nieprzyjaciela. Mała liczba Turków powróciła do twierdzy, i oprócz zostu walecznych jego jeźdźców, zabitych w tej sprawie, całe pole usłane było trupami nieprzyjacielskimi. Późem jeden batalion 40go półku strzelców, z dwoma działami, zajął wysoką górę, i wznosił na niej redutę, dla zabezpieczenia naszego obozu.

D. 23 Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, uznawszy za rzecz konieczną, dla dalszego prowadzenia robot oblężenia, opanować warowny oboz nieprzyjacielski, który znajdował się na wyniosłości, panujący nad miastem, rozkazał go zająć. Waleczne wojska nasze, poszedłszy na bagnety, wyparowały przewyższającego w liczbie nieprzyjaciela, z rozpaczą broniącego się, i na jego karakach weszły na przedmieście, a ztamtąd do twierdzy, opanowawszy szturmem trzy wały murywane. Część garnizonu zdołała ukryć się w bardzo mocnej cytadelli, leżącej na skale, i broniącej całej twierdzy; ale zastraszona postępem naszym poddała się w liczbie pięciu tysięcy ludzi, oprócz 1250 ludzi, wziętych w niewolę podczas szturm; w liczbie tych ostatnich znajdują się: Basza dwutulny *Mehmed-Emin*, Naczelnik Kawalerii *Wali-Aga* i wiele innych oficerów.

Szturm trwał 3 godziny: miejsce obozu oszańcowanego i przedmieścia usłane trupami Turków, którzy w ogóle stracili do 20h t. w zabitych i rannych. Z Kawalerii, która do garnizonu należała, około 30h t. ludzi zdołały przebiec się pomiędzy partiami kawalerii naszej, i ukryły się w górach; całego zaś garnizonu było do 11 t. ludzi. Z naszej strony polegli: jeden ober oficer, 33 rang niższych; ranieni: 1 sztabs-oficer, 13 ober-oficerów, 216 rang niższych.

W twierdzy i na bateriach wzięto 151 dział, 33 chorągwie, oraz znakomitą ilość ładunków działowych i wielki magazyn zbożowy.

#### WIADOMOŚĆ OD WOJSKA DZIAŁAJĄCEGO.

*Dnia 21 lipca.*

Uskutecznił przez Jenerała-Porucznika *Ri-*

*digera* poruszenie, d. 19 ku wiosce *Czyflik* i d. 20 ku miasteczku *Eski-Stambulowi*, przekonało o podobieństwie oblężenia twierdzy *Szumli* i z tej strony. W tym celu przystąpiono niezwłocznie do zrobienia potrzebnych szanów na drogach, prowadzących przez te dwa miejsca, ażeby przez to zupełnie ścieśnić nieprzyjaciela i odciąć go od prostych komunikacyi jego z Konstantynopolem. Urządziwszy takim sposobem blokadę *Szumli*, która powinna się przedłużyć kilka tygodni, podobano się NAYJAŚNIEJSZEMU PANU użyć tego wolnego czasu, na osobiste obejrzenie twierdzy *Warny*, obejrzeć przybyłą tam z *Anapy* flotę i oddział wojsk lądowych, którym, pod głównem Naczelnictwem Admirala *Greiga*, poruczono oblężenie tej twierdzy. D. 21 rano Jego CESARSKA MOŚĆ raczył wyjechać z obozu pod *Szumlą*, przeprowadzany przez oddział, przeznaczony na wzmocnienie znajdujących się pod *Warną* wojsk, pod dowództwem Jenerała-adjutanta Xiążęcia *Menszikowa*. Stamtąd CESARZ JEGOMOŚĆ raczył pojechać na krótki czas do *Odessy*, gdzie obejrzy rezerwy wojska działającego.

#### WIADOMOŚCI OD WOJSKA DZIAŁAJĄCEGO.

*Dnia 27 lipca.*

D. 21 t. m. Jenerał-Adjutant Xiąże *Menszikow*, objawszy dowództwo nad oddziałem, przeznaczonym działać przeciw twierdzy *Warny*, wyszedł z nim z pozycyi, zajętej przedtem od Jenerała-Porucznika *Uszakowa* blisko wioski *Derwent*, i w tymże dniu, spędziwszy nieprzyjaciela z wyniosłości, leżących przed twierdzą, na stronie jej północno zachodniej, zajął na nich bardzo mocną i wygodną pozycyą. W sprawie tej nieprzyjacieli utracił jedną chorągiew, oraz wielu rannych i zabitych; w liczbie tych ostatnich znajduje się i naczelnik konnicy. Cofanie się Turków było tak śpieszne, że zostawili na miejscu wszystko, co mieli, zapasy żywności a nawet namiot Głównego swego Naczelnika. Z naszej strony zabity i szeregowy i ranił do 7 niższych rang.

Skutkiem tej rozprawy odkryto komunikacyą z przybyłą pod *Warną* flotą Admirala *Greiga*, składającą się z 8 liniowych okrętów, 5 fregat i kilku małych statków. Przywieziona przez tę flotę z *Anapy* 3cia brygada 7mej dywizyi wysadzona już na brzeg i złączyła się z dalszem wojskiem oddziału Jenerała Adjutanta Xiącia *Menszikowa*.

D. 24 CESARZ JEGOMOŚĆ przybył do tego oddziału z idącym od głównych sił naszych posiłkiem, składającym się z półków: 1990 Strzelców i Siewierskiego konnych Strzelców i 12 armat artylleryi dońskiej. NAYJAŚNIEJSZY PAN, obejrzawszy naprzód pozycyą oddziału i twierdzę z punktu przeznaczonego do ataku, raczył się udać na flotę, a potem, dawszy admiralowi *Greigowi* i Jenerałowi Adjutantowi Xiążciu *Menszikowemu* należyte instrukcyje, względnie poruczonego im oblężenia *Warny*, raczył wsiąść na fregatę floty, i tegoż wieczora podjąwszy kotwicę odpłynął do *Odessy*, gdzie przybył szczęśliwie d. 27 o godzinie 2 z południa, po bardzo przyjemnej trzy-dniowej zegludze.

#### WIADOMOŚĆ O DZIAŁANIACH WOJENNYCH.

*Z Obozu pod Szumlą. 17 lipca 1828.*

Jenerał Adjutant Hrabia *Paskiewicz-Erywański* zaczął wyprawę w Azji mniejszej ze świetnym powodzeniem.

D. 14 Czerwca przeszedł przez granicę i wziął się przez *Gumry* ku *Karsowi*.

Kawaleria turecka pokazała się raz pierwszy d. 17 o 16 wiorst od *Karsu*, w okolicach wioski *Miaszkoby*. Była liczna i bystro napadła na nasze pikiety, lecz po zbliżeniu się posiłków musiała się cofnąć. Przy tej wiosce Hrabia *Paskiewicz* opuścił wielką drogę *Gumrińską*, i zajął przez poruszenie skrzydłowe przed *Karsem* drogę do *Arzrum* w celu przeszkodzenia nieprzyjacielowi dania pomocy z tego ostatniego miasta, w którym się zbierała armia turecka ze 30 t. ludzi.

D. 19. Hrabia *Paskiewicz* przybliżył się do *Karsu* dla obejrzenia pozycyi i siły jego; lecz

zalewianie co obaczyli z miasta nasze kolumny, nieprzyjacielska jazda wyszła przeciw nam na spotkanie. Hrabia *Paskiewicz* rozkazał swoim pocztom przodowym oczyścić front pozycji, i kiedy Turcy, ufa w powodzenie, rzucili się za nimi, on przykazał jednemu półkowi Ułańskiemu, jednemu regularnemu półkowi Kozaków i milicyi Tatarskiej z 2ma armatami, natrzeć na nieprzyjaciela z prawego skrzydła. Atak ten wzmocniony było batalionem pionierskim i 4 armatami artylleryi kozackiej, które mężnie zajęły wyniosłość o 200 sążni od miasta. Tę poruszeniem Turcy byli otoczeni i rozproszeni w największym nieporządku. W tej reysteradzie musieli uciekać pod ogniem naszych dział. Od jeńców dowiedzano się, że u nieprzyjaciela zabito 100, a raniono 200 ludzi. W tej rozprawie milicya Szlachecka Gruzjijskiej razem z Kozakami Dońskimi działała przeciw Turkom z odznaczającym się męstwem.

Tegoż dnia cała północno-wschodnia część *Karsu* była zupełnie obezbrana. Dowiedziano się, że twierdza ta, otoczona trzema rzędami grubych murów z wieżami, zbudowanemi nakazał bastyonów, opatrzoną liczną artylleryą i obronną cytadelą leżącą na wysokiej skale. Nie uważając na to, Hrabia *Paskiewicz* postanowił wziąć tę twierdzę szturmem, i d. 23 o świcie, wojska wyruszyły do szturm. Silny atak napotkany był z wawym oporem, lecz szturm prowadzony był tak umiarkowanie, że o 8 godzinie rano chorągwie rosyjskie powiewały już na warowni *Karsu*, a cytadella, zdjęta przestraczem, spieszenie się poddała. W *Karsie* było 11 t. ludzi garnizonu, 200 Turków ranionych lub poległych w szturmie, 5000 ludzi znajdujących się w cytadeli broń złożyło, i otrzymało pozwolenie wyjść. W twierdzy wzięto niewiele 1,250 ludzi, a w tej liczbie Basza *Mehmet Emin* i naczelnik kawalerii *Weli-Aga*. Około 300 t. ludzi kawalerii niechęć i ukryło się w górach. Wzięto 151 dział, 33 chorągwie, i znakomitą ilość potrzeb wojennych i żywności. W tej świetnej rozprawie strata nasza w zabitych i ranionych na szczęście nie wynosi i 260 ludzi.

Pod *Szumłą*, wczora, o godzinie 5tej z południa, 2 brygady 3go Korpusu, pod dowództwem Jenerała piechoty *Rudziewicza*, ruszyły naprzód na prawem naszym skrzydle, dla zajęcia lesistych wyniosłości ponad drogą do *Sylstryi*. Poruszenie to, wspomagane ogniem trzech baterii konnej artylleryi i wzmocnione postawioną w rezerwie brygadą piechoty, wykonane zostało w doskonałym porządku i z pożądanym skutkiem. Tymczasem ku wieczorowi Turcy kusili się wyparować nas z zajętej przez nas wygodnej pozycji ogniem ze wznieśionej przed *Szumłą* reduty, działaniem kilku armat artylleryi konnej (z których pierwsza została podbita, jak tylko się pokazała) i szczególnie nader liczną swą kawalerją. Kawalerja turecka, objechawszy prawe nasze skrzydło, ze wściekłością napadła na kwadrat 15go i 16go półkowników strzelców pieszych, a z drugiej strony rzuciła się na nasze armaty. Ale mężne to uderzenie było bezskuteczne. Kartaczami i celnym ogniem z ręcznej broni odparci zostali na wszystkich punktach, ze stratą najmniej 400 ludzi. U nas zabito 50, raniono 50 ludzi.

Przy tem zdarzeniu NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Jęzomość *Najtańska* wiecy udarował Naczelnika Sztabu 2giej Armii Jenerała Adjutanta *Kinsielewa*, złotą szpadą, osypaną brylantami, a Jenerała-Kwatermistrza tej Jenerała-Majora *Bercha* orderem s. *Anny* 1szej klasy.

Dzisiaj obwarowaliśmy wysokości, wzięte dnia wczorayszego, pomimo nieustannego prawi ognia nieprzyjacielskiego z przodowych jego redut i z najwyższych punktów warowni *Szumli*, a nawet pomimo kilku ataków jego strzelców.

Jenerał Major, *Żyrow*, z oddziałem Kozaków oczyścił drogę do *Ruszczyka*, chodząc pod *Razgrad* i przywiódł 100 ludzi jeńców i tysiąc rodziny Chrześcijańskich Bołgarów, wybawionych przezeń od wściekłości Turków. Za co udarowany został orderem s. *Anny* 1szej klasy.

Jenerał *Ridiger*, z oddziałem piechoty, kon-

nicy i artylleryi ruszył ku *Eske Stambułowi*, a półkownik *Lipranda* ku *Dżumajowi*.

Admirał *Greig*, z całą swą flotą, przyszedł do *Kawarny*, skąd wyjdzie ku *Warnie* dla pomagania w oblężeniu tej twierdzy.

Blokada *Sylstryi* trwa ciągle. Bataliony rezerwowe wojsk osiedlonych wchodzą do *Motdawii* i *Wołoszczyzny*.

## A U S T R Y A .

Wiedeń d. 5 sierpnia.

(z Monitora Warszawskiego.)

Turcy ciągle przenoszą swe majątki do Państwa Austriackiego przez wexle, i t. p. Cały kraj aż do pochyłości Balkanu jest wojskiem osadzony lub też zupełnie opuszczony przez greckich mieszkańców. We wschodniej Bułgarii wybuchnęła domowa wojna między Turkami i Grekami, w której katolicy nie mają żadnego udziału.

## — Dnia 6 sierpnia. —

(z Gazety Warszawskiej.)

Ostatnia poczta ze *Stambułu* nie przywiozła ważnych wiadomości. Porta ma się teraz uzbierać więcej, niż dotychczas, i zdaje się chcieć czekać rozstrzygnięcia boju pod murami *Stambułu*.

Listy kupieckie z *Tryestu* donoszą, iż Pan *Stratford-Canning* przybył do *Ankony*, celem udania się zamtąd do *Korfu*. W tymże zamiarze wyjechał oraz Pan *Ribeaupierre* z *Florencyi*.

Wiadomość, iż Infant Portugalski, *Don Miguel*, przyjął tytuł Króla, i zniósł Juntę w *Oporto*, sprawiła tu wielkie wrażenie, i Posła Portugalskiego przy Dworze naszym miała skłonić do złożenia urzędu, a Poseł Brezylijski w tutejszej stolicy wydał do wszystkich poselstw takie okólniki, jak Poseł Brezylijski w *Londynie*.

Pogłoska o odwołaniu Hrabiego *Löwenhielm*; Posła Szwedzkiego przy Dworze tutejszym, jest bezzasadną.

## A N G L I A .

Londyn dnia 1 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Xiążę *Klarencey* znajduje się z małżonką swoją w *Plymouth*, gdzie dnia 28 z. m. spuszczone z warsztatu okręt liniowy *Royal Adelaide*, mający 120 dział. Zaczęto tam ładować inny okręt liniowy *Indostan* o 74 działach.

Gazeta *Times* jest jedna z pism, zgadzających się wcale z Gazetą *Goniec*, względem mowy, którą Parlament odroczonej został. „Chociaż (pisze ona) w mowie Jego Królewskiej Mości jest wzmianka o sprawach Wschodu i Zachodu Europy, jednakowoż niepodobna jest, przynajmniej dla nas, odkryć, w jakim stosunku nasz kraj zostaje z Mocarstwami przywiedzionemi w tym dokumencie, lub w jakim stosunku zamierza z nimi zostawać. W tem, co się tyczy Portugalii, nie wiele powiedziano; jednakże wyznać wypada, że z mowy Królewskich Ministrów można coś wycisnąć, i wprowadzić coś pocieszającego. Na oświadczeniu Króla Anglii można bez wątpienia opierać nadzieję, że, jeśli *Don Pedro* potrzebować będzie czynnej usługi, w tym stopniu, którąby mu stosownie, jak tego wymaga dobro i honor Anglii, ofiarować należało, nie mógłby wyrzucić obojętności żadnemu Angielskiemu Ministrowi, nawet Lordowi *Aberdeen*, który się nauczył *Don Miguela* uważać za przyjaciela Anglii. Co się tyczy naszych spraw wewnętrznych, ściąga się mowa do bilu zbożowego, jako środka, który stosowną opiekę dla przemysłu krajowego łączy z należytą przezornością na skutki nieurodaju. Obawiamy się, ażeby w praktyce opiekowanie to nie było więcej, jak stosownym, a przezorność względem głodu, mniej jak należyta. Godną jest rzeczą uwagi, że o uchyleniu uchwały *Test* najmniejszej nie ma wzmianki, tak właśnie, jak gdyby przypuszczenie do obywatelskiej i religijnej wolności było wywołanym przedmiotem.”

Parlament został wprawdzie odroczonej, do

(\*)

końca bieżącego miesiąca; lecz zbierze się dopiero w listopadzie.

Zatargi między właścicielami fabryk i robotnikami w *Kidderminster* jeszcze nie ustały. Niektórzy z pierwszych otrzymali bezimienną listy, w których zagrożono im śmiercią. Nie wysledzono dotąd autorów tych listów. Skrycie rozdawane pisma usiłują podburzyć robotników przeciw właścicielom fabryk i zwierzchności.

Zaglarz napowietrzny *Green* puścił się dnia 29 z. m. w *Bekenhams* balonem, siedząc na koniu, który był należycie przywiązany, i bardzo spokojny. We 40 minut po wzniesieniu się jego, padał w wysokości śnieg bardzo drobny. Balon wraz z Panem *Green* i koniem, ważył 660 funtów. Pierwszy to podobno był koń, który odbył napowietrzną żeglugę.

#### FRANCYA.

##### Paryż dnia 2 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Jenerał-Porucznik, *Maison*, naczelny dowódca wojska naszego, przeznaczonemu do Morei, miał dnia 30 z. m. prywatne posłuchanie u Króla Jmci, a potem u Xiążęcia *Delfina*. Nazajutrz przede Mszą ś. Prezes Izby Deputowanych podał Monarsze przyjęty budżet wydatków na rok 1829 i projekt do prawa względem ustąpienia Pól Elizejskich i placu *Ludwika XVI* miastu *Paryżowi*.

Dziennik *Goniec Francuzki* mniema, iż we dwóch lub trzech dniach ukończą się w Izbie Deputowanych obrady względem budżetu dochodów krajowych; poczem zaraz ma nastąpić zamknięcie obu Izb.

Pan *Metternich*, syn Kanclerza Austriackiego, Sekretarz Poselstwa, wyjechał ztąd dnia 26 z. m. z listami do *Wiednia*.

Rząd Sardyński przywrócił dnia 22 z. m. związek z granicą naszą od strony Departamentu *Var*.

Członkowie Izby Deputowanych zamyślają dnia 3 b. m. wyjechać po większej części do domów swoich, i niektóre projekta do prawa zostaną odłożone do przyszłego posiedzenia. Samych petycyj podano przeszło 1600; lecz zdano sprawę tylko o 660 petycyach, a zatem blisko 1000 nie jest rozstrąsznionych.

Król Jmci wydał wczora w *St. Cloud* dwa postanowienia. Pierwsze, kontrasygnowane przez Kanclerza, mianuje Radcę Stanu *Rayneval*, Posła naszego przy Rządzie Szwajcarskim, Ministrem stanu i Członkiem tajnej rady; a drugie kontrasygnowane przez Hrabiego *de la Ferrounays*, Ministra spraw zagranicznych, porucza *P. Rayneval* stér tegoż Ministerstwa przez czas niebytności wspomnianego Hrabiego. Donoszą o tém *Monitor* tutejszy przydaje, iż gdy stan zdrowia Hrabiego *de la Ferrounays* od kilku już tygodni wzbudza obawę liczących jego przyjaciół, Monarcha więc, który tak wierne go i zacnego urzędnika wysoko ceni, pozwolił mu udać się do *Karlsbadu*. Rzeczonemu Hrabia wyjeździe d. 7 b. m. w zamierzoną podróż, a w końcu września wróci do tutejszej stolicy, dokąd Pan *Rayneval* już od kilku dni przybył.

Xiężna *Berry*, która d. 25 z. m. wyjechała z *Bajonny*, zwiedziła *Fontarabia* i *Irun*; wróciła do *Pau*, a d. 29 z. m. udała się do *Saint-Sauveur*. W drodze zwiedziła zamek *Courraze*, gdzie *Henryk IV* przepędzał dziecięce lata.

Infantka Portugalska, *Anna Marya*, wyjechała d. 1 b. m. z Margrabią *Loulè*, małżonkiem swoim, ztąd do *Londynu*.

Zapewniają (pisze *Dziennik Goniec Francuzki*), iż wyprawa nasza do Morei, nie tylko będzie wojskową, lecz oraz przyłoży się do wzrostu sztuk pięknych i umiejętności. Kommissya jest złożona z artystów i uczonych, jak dawniej podczas wyprawy do Egiptu, ma być przydaną do głównego szta-

bu, dla wyszukiwania w Grecyi pomników starożytnych, których jeszcze barbarzyństwo Turków nie zniszczyło. Wszystko, co zostanie odkrytém, będzie troskliwie zebranem, i późniéj przez druk ogłoszonym.

Tenże *Dziennik* donosi, iż drugie przewiezienie wojska Francuzkiego do Morei, uskuteczni się na okrętach Angielskich. Admiralicya Angielska miała już wydać rozkaz okrętom wojennym, znajdującym się na morzu Adryatyckim, aby się udały do *Tulonu*, i tam wspomniane wojsko zabrały.

#### TURCYA.

##### Jassy 14 lipca.

Lord *Heytesbury*, Poseł Króla Jego Mości Angielskiego przy Dworze Rosyjskim, przejeżdżał w dniach ostatnich przez nasze miasto. Uduje się do głównej kwatery JEGO CESARSKIEJ MOŚCI (*J. d. S.P.*)

##### Stambuł d. 11 lipca.

(z Gazety Warszawskiej).

Rozchodzi się tu pogłoska, która jednak nie wiele znajduje wiary, iż Porta, oprócz wiadomego listu *Reis-Effendego* do Xięcia *Wellingtona*, uczyniła dalszy krok dla zbliżenia się do Dworów angielskiego i francuzkiego, i rozkazała *Ibrahimowi* Baszy ustąpić z Morei. To pewna, iż on układał się z admirałami eskadr sprzymierzonych względem ustąpienia, jeśliby mu statki przewozowe i żywność dostarczono.

Z teatru wojny donoszą, iż *Hussein Bey* kazał stracić dowódców twierdzy *Isakczy* i *Matczy-na*, zaraz, jak tylko przybyli od wojska.

Od dnia 26 czerwca do 10 b. m. zawinęło tu 17 okrętów z rozmaitemi towarami, a 7 bez towarów.

##### — Dnia 12 —

Przez firman, nakazujący, aby wszystkich pozostałych tu jeszcze bezlewnych Greków, wyprowadzono do Azji, zmniejszy się ludność tutejszej stolicy o 22,000 mieszkańców.

Żołnierze tureccy, sprowadzeni z Azji, uciekają tłumem, i Baszowie nie mogą dostawić swoich kontyngensów. Basza *Saloniki*, który się obowiązał dostawić 30,000 wojska, ledwo zebrał 5000 ludzi; tak się dzieje wszędzie. W Bośni odmówiono posłuszeństwa, a Serwia zdaje się tylko czekać chwili do powstania. W obozie nawet pod *Szumłą*, dokąd Basza *Adryanopolski* wyszedł z 12,000 wojska posiłkowego, panuje wielkie nieukontentowanie i daje się czuć niedostatek żywności. *Husni Bey* wysyła codziennie kilku Tatarów do *W. Sultana*, lecz nic nie słychać o treści listów jego.

##### Od granic tureckich 18 lipca.

List z *Zante* pod dniem 10 b. m. donosi, iż *Ibrahim* Basza najpóźniéj za 20 dni ustąpi z Morei. Dnia 10 b. m. Hrabia *Capodistrias* popłynął na okręcie *Azow*, w zamiarze (jak słychać) udania się do *Dragomestre*, dla rozmówienia się tam z Jenerałem *Church*, poczem ma przybyć do *Korfu*, gdzie także Panowie *Ribeaupierre* i *Stratford-Canning*, są spodziewani.

Rozchodzi się pogłoska, iż w Bułgarii wschodniej wybuchnęła wojna domowa między Grekami i Turkami.

Rozruchy w Bośni, które były skutkiem rozkazu, abysię wojsko przebrało na sposób europejski, jeszcze nie ustały, a Ajan z *Gradesaczu*, *Hussein Beg*, który najpierw przywdział nowy mundur, utracił w nich życie. Warownia *Sarajewa* wytrzymuje blokadę; znajduje się w niej Wezyr Bośnijski i przystany ze *Stambułu* Kapidzi Basza. Zgromadzone w obozie pod *Sarajewem* wojsko Tureckie rozbiegło się na wszystkie strony; żołnierze, albo wrócili do domów, albo rozproszyli się w góry i lasy, gdzie rozpoczęli rzemiosło rozbójnicze.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.  
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

*Wilno dnia 15 Sierpnia r. 1828 Roku*

1 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w Wileńskiej Gubernii w Brastawskim powiecie za nieokazanie paszportu zbiegły włościanin Froł Merkuljew, powiadający na ex aminie, iż jest włościaninem Witebskiej Gubernii Lepelskiego powiatu z majątku Kukucynie, należącego do obywatelki Okuszkowej, gdzie wzrost i do rewizyi zapisany, z kąd w miesiącu marcu terażniejszego roku, aby nie był wzięty w rokruły uciekły, z przyczyny nieprzedstawienia o nim dowodów, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 sierpnia 1807, 15 października 1817 i 31 lipca 1824 roku, i Na y w y ż e y potwierdzoney d. 22 przeszłego marca Opinii Rady Państwa, przez rezolucyą Gubernialnego Rządu d. 7 czerwca terażn. 1828 roku nastają, uznany za włóczęga, i odesłany na mocy zalecenia P. Zarządzającego Ministerium Spraw Wewnętrznych, do Rygi do roty aresztantskiej do robot w fortcey, o czém uwiadamiają się właściciel lub gromada do której ten włóczęga należy. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy nieco podługowatey pstrey, nosa małego, oczu karych, włosow na głowie ciemnych a na wąsach światło białe, brodę goli, lewe ucho przekłute, religii Starobradzkiej, od urodzenia lat 31.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Powytczyk Kwiatkowski.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszej Gubernii, w Szawelskim powiecie za nieokazanie paszportu, zbiegły włościanin Jan Piotra syn Zacharow, powiadający na ex aminie, iż jest poddanym Kostromskiej Gubernii, Sołahorodskiego powiatu ze wsi Sieredniewo, należący do obywatela Alexandra Dmitriyewa Rohozina, gdzie i w rewizyi zapisany, z kąd temu rok drugi, za paszportem tamiecznego powiatowego Kaznacystwa wyszedł, który przez przyrodniego brata jego Eprakszysa Leontiewa jakoby skradziony został; dla nieprzywiedzenia do potwierdzenia tego najmniejszych dowodów, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 sierpnia 1807, 15 października 1817 i 31 lipca 1824 roku, i Na y w y ż e y potwierdzoney d. 22 przeszłego marca Opinii Rady Państwa, przez rezolucyą Gubernialnego Rządu d. 31 maja terażn. 1828 roku nastają, uznany za włóczęga i odesłany do Tobolskiej Magistratury o zsyłkowych dla osiedlenia w Syberyi, o czém uwiadamiają się właściciel tego włóczęgi lub gromada do której należy. Przymioty pomienionego włóczęgi: wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy okrągłej pełnej, nosa miernego szerokawego, oczu błękitnoczarnych, włosow na głowie światłych, na wąsach i brodzie ryżowatych, na lewej nodze znaki od złamania, religii Grekorossyyskiej, od urodzenia lat 46.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Powytczyk Kwiatkowski.

1 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu o-

głasza się, ażeby successorowie zmarley Jenerałowej woysk Polskiej Konstancyi Wenderfowej z domu Jezierskiej, przybyli do Stuckiej Szlacheckiej Opieki z dowodami, dla odebrania pozostałego po niej ruchomego i nieruchomego majątku, na oznaczony prawami termin. Dnia 2 sierpnia 1828 roku. Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radca Honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz.

Naczelnik Stołu Hulakin.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Mińskiej Gubernii Borysowskiego Powiatu na rozdział majątności Wołosowicz, po zeyściu ś. p. W. Mikołaja Reutta do Dziedzictwa JWey Maryi Leokadyi Eberlein Szlacheckiej Sowietnikówny, z całym obszarem i ze wszystkimi Attyuencyami należney, przeznaczony, w terminie z Remissy naznaczonym na dniu 27m miesiąca julii bieżącego roku w Komplecie przybywszy na miejsce, czynność pierwszo-zjazdową załatwił, komportacyą wszystkich papierów w dniu 28m miesiąca augusta terażniejszego roku pod karami sprzeciwienstwa udecydował, i termin ostatecznego zjazdu na dzień 23 miesiąca marca następującego 1829 roku do majątności Wołosowicz nazmacył, o czém, ażeby wiedzieli interessowane Strony i z dopominkami przed wzięciem do namowy jawiły się sub amissione rei, ostrzega. 1828 roku julii 30 dnia.

Wincenty Święcicki Sędzia Ziemi Borys. Exdywizor.

Ignacy Sienkiewicz Podśudek Ziemi Borys. Exdywizor.

Jan Odyniec Pisarz Z. P. Borysow. Exdywizor.

Zenon Miładowski Regent Exdywizorski, Gubernski Sekretarz.

2 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechny Opieki ninieyszem ogłasza, iż w niej przedawac się będzie z publicznego przez aukcyą targu oddany na ewikcyą i przeterminowany, murowany trzypiętrowy dom P. Jenerałowej Fitinhofowej, położony w mieście Wilnie na Niemieckiej ulicy pod N. 375. Targi naznaczają się: 1szy 21, 2gi 22, i 3ci ostateczny 24 następującego września terażn. 1828 r.; życzący kupić ten dom mogą przybydź do Magistratury Powszechny Opieki w czasie posiedzeń, i widzieć w niej inwentarz z ocenką i formę przedawnego prawa.

Sekretarz Jan Solimani.

Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechny Opieki ninieyszem ogłasza, iż w niej przedawac się będzie z publicznego przez aukcyą targu oddany na ewikcyą i przeterminowany, murowany dwupiętrowy dom żydow Wólfa Szlomowicza i Lei Leyzerowej Nechisowej, położony w mieście Wilnie na Końskim rynku pod N. 1191. Targi naznaczają się: 1szy 25, 2gi 26, i 3ci ostateczny 29 następującego października terażn. 1828 r.; życzący kupić ten dom mogą przybydź do Magistratury Powszechny

ney Opieki w czasie posiedzeń, i widzieć w niej inwentarz z oceną i formą przedawnienia prawa.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейсмъ.  
Секретарь И. Солиманн.

W skutek ukazu z Rządu Gubernskiego Wileńskiego dnia 6 apryla teraźniejszego 1828 roku za N. 843 wyszłego, Magistrat Miasta Wilna na wyprzedaż z publicznego targu przynależących do domu Słuckiego dwóch budowli drewnianych w M. Wileńcu na Zárzeczcu przy rzeczce Wilence naydujących, jako zruderowanych ze wszelkimi odudzielney budowli drewnianej pozostałymi materyałami, oraz z jednym miedzianym browarnym kotłem, w ogóle na rubli assygacyynych 1,114 kop. 10 oszacowanych, przeznaczył terminy 27, 28 i 29 teraźn. mca augusta. Życzący zatem wyżej rzeczzone drewniane i dalsze od budowli materyały lub kocioł nabydź, na miejsce położenia onych na terminy wyżej oznaczone do licytacji przybydź raczą.

Karol Hurtig R. M. M. W.

3 Od Mohilewskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek Radey Honorowego Piotra Józefa syna Czerniewskiego, położony w Mohilewskiej gubernii w Czerwikowskim pcie wsi Hryhorowce 30, i Soroczynie 12 pól męskiej dusz, zapisanych do ostatniej 1816 roku rewizyi, z urodzonymi po niej dziećmi, ze wszelką przynależnością, z posydaną ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, oceniony podług 100-letniej proporcji dochodu 12,280 rub., życzący kupić ten majątek, zechcą przybydź do tej Magistratury do targow na terminy 1szy 13, 2gi 16, i 3ci ostateczny 19 listopada teraźn. r. Dnia 25 lipca 1828 roku.

Sekretarz Hołyński.

3 Od Mohilewskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela mieskiego Sekretarza Jana Grzegorza syna Sakowicza, położony w Mohilewskiej gubernii w Klimowieckim pcie wsi Ustja 18 pól męskiej dusz włościan. zapisanych do ostatniej 1816 roku rewizyi, z urodzonymi po niej dziećmi, ze wszelką przynależnością, z posydaną ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, oceniony podług 100-letniej proporcji dochodu 5,500 rub.; targi naznaczone będą na mocy ukazu Rządzącego Senatu 13 maja 1827 roku we 4 miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim, które później nastąpi; na jakie zaś mianowicie terminy, o tém objawiono będzie osobno w tychże gazetach. Dnia 26 lipca 1828 r.

Sekretarz Hołyński.

3 Sąd Ziemski Powiatu Rzeczyckiego przystąpiwszy ku rozpatrzeniu Sprawy o zeszłym z tego świata bez żadnego rozporządzenia a nawet i Testamentowej Dyspozycji Szlachcicu Janie Jerzego synie Chomińskim b. Chorążym W. Poll. który za życia swego przez niemały czas zamieszkawszy tutejszego Powiatu Obywa-

telki Agaty Chaleckiej w majątku jej Hłybowie i tam życie swe bezpotomnie skończył; chcąc dokładnie poinformować się o successorach onego niniejszym Postanowił: Obwieścić wszystkich successorów tegoż zeszłego Chomińskiego w kraju tym będących równie też i za granicą znajdujących się, ażeby od daty pierwszej Awizacyi w Gazetach Kurjera Litewskiego w terminie prawnym jawili się do tutejszego Sądu z pewnymi i dostatecznymi dowodami albowiem w przeciwnym zdarzeniu Sąd będzie obowiązany z pozostałym funduszem Chomińskiego postąpić wedle Praw na takowe wypadki ustanowionych. Maja 31 dnia 1828 Roku. Świadcę. Ignacy Trzeciak Pisarz Ziemski Powiatu Rzeczyckiego.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z przyczyny nie płacenia przez właścicieli majątków Menezenent Mierzejewkę, i wsi Kuźmierz i Zurychi Radcę Stanu Lubanckiego, w terminie należnych z tych majątków, w Wileyskim Powiecie położonych, od Pojezuickich kapitałów procentów, i nie zabezpieczenia onych na osobney swobodney ewikcyi, jakowych liczy się srebrem na Menezenentach kapitału 26,160 rub., procentów i peny do 1go stycznia 1828 roku 11,960 rub. 64 kop. srebr., a na wsiach Kuźmierzach i Zurychach kapitału 10,380 rub., procentów i peny także do 1go stycznia 1828 roku 8,196 rub. 7½ kop., przedawać się będą ten majątek i wsi w tym Rządzie z publicznych targow w terminach: 1szym 20 sierpnia, 2gim 22 września, i 3cim 25 października teraźn. 1828 roku, w których podług inwentarzów pokazano, mianowicie: podług inwentarza majątku Menezenent w folwarku Menezenentach: dworne i folwarczne zabudowanie z młynem wołowym i studnią, fruktowy ogród obszerności 1 morg 150 prentów, ogrody na trzech morgach 200 prentów, w dwornych trzech zmianach ziemi 237 morgów i 150 prentów, we trzech zmianach sianożęci 107 morgów 259 prentów, na których dwóch wyłączając jedną zmianę na popar, ukasza się siano 215 wozów, oziminy sieje się 29 beczek 6 ósmiń i 12 garncy; kaplica, 3 karczmy, kuźnia; dochodu z tych karczem 115 rub. srebr.; wsi Wołki, Poharce i Kursewice: w nich ciągłych włościańskich domów 35, czynszowych 3, kątników 14, i pustych 15; dusz męskich 157, żeńskich 158; z tych włościan dochodu 235 rub. 96 kop. srebr., ziemi pod nimi 38 włók; w folwarku Zacharewsczyźnie dworne i folwarczne zabudowanie, ogrodu 2 morgi i 200 prentów, w dwornych zmianach ziemi 251 morgów, sianożęci, których obszerność nieoznaczona, wyłączając popar, na 215 wozów; oziminy sieje się 23½ beczki, 4 karczmy z których z sianożęciami od pustoszy przyłączonemi, rocznego dochodu 105 rub. srebr., do tego folwarku należą wsi Kuryłowice, Michnyczynowice, w nich ciągłych włościańskich domów 37, czynszowych 5, kątników 5, pustych 1; dusz męskich 147, żeńskich 147, czynszu z tych włościan 248 rub. 90 kop. srebr., ziemi pod nimi 28½ włók; w folwarku Podkrajewsczyźnie, zabudowanie folwarczne, ziemi pod ogrodami, dwornymi zmianami, wygonem i sianożęciami, do folwarku należącemi, 131

morgow, 250 prentow, siana ukasza się 60 wozow, oziminy sieje się 7 beczek i 28 garcy, zboża w snopach 157 kop. 40 snopow; 1 karczma z którey dochodu 10 rub. srebr.; wieś Podkrajewszczyzna, dymow w niej włościańskich ciągłych 9, dusz męzkiey płci 39, żeńskiey 29, ziemi pod włościanami 6 włok, czynszu z nich 42 rub. 78 kop. srebr., w ogóle we wszystkich trzech folwarkach dymow ciągłych włościańskich 81, czynszowych 8, kątów 19, pustych 16, dusz w 7 wsiach płci męzkiey 323, żeńskiey 334, ziemi w posesyi włościan 72½, pod folwarkiem dwornym z sianożęciami, gajami, zaroślami, błotem może bydź do 30 włok, a w ogóle tej ziemi mniej więcej 100 włok; lasu w Menczenentach niema, jest tylko gay brzozowy z innemi drzewami mało zarosły, pod którym ziemi i i pół włoki, z tych włościan czynszu 527 rub. 64 kop. sr., bydła rogatego 183 sztuki, które ocenione 391 rub. 80 kop. srebr., owiec 40, świń 28, koz 4, indyków 61, gęsi 70, kur 42, które ocenione w ogóle 52 rub. 10 kop. sr., miedzi browarney 16 pudow i 37 funtów, która oceniona 121 rub. 80 kop., różne gospodarskie sprzęty ocenione 26 rub. 13 kop. sr., dochodu z różnych artykułow od 1 listopada do 11 kwietnia 1828 roku 1452 rub. 38½ kop., rozchodu 568 rub. 48½ kop., rocznego dochodu który powinien obracać się na zaspokojenie długu Edukacyney Kommissyi 1090 rub. 60 kop., a takiegoż z przyłączeniem 5go procentu dla opiekuna 1148 rub., dziesięcioletnia proporcya 11,480 rub. srebr.; a w inwentarzu wsi Kuźmicz i Zurychi, te wsi w których obudwóch domow ciągłych włościańskich 40, czynszowych 2, dusz męzkich 124, żeńskich 103, dwie karczmy, pod włościanami 22 włoki, pod pustoszaniami 4½ włoki, pod lasem 4 włoki, a wszystkie 30½ włok; pokazano rocznego dochodu, wyłączając 5 procent dla opiekuna, 319 rubli 64 kop., 10cioletnia proporcya 3196 rub. 40 kop. sr.; takowe opisanie czyli inwentarze okazane będą kupującym za przybyciem ich do targow; zatem życzący kupić pomienione majątki, zechcą przybydź do Mińskiego Gubernialnego Rządu do targow na wyżey pomienione terminy. Dnia 31 lipca 1828 roku.

Sowietnik Demjan Czerniajew.

Expedytor Sułkowski.

Rejestrator Łaski.

2 Oświadczenie współ z naysolenniejszym zażaleniem Imieniem trzech między sobą rodzonych Siostr Wiktoryi z Czechowiczow Lewoniewskiej Komor. Powiatu Wileńskiego, Barbary z Czechowiczow Lawdańskiej Regentowej Gran. Powiatu Wileńskiego, oraz Johanny z Czechowiczow Bugielskiej Koll. Sekretarzowej w asystencyi mężow działające, przeciwko JWW. Franciszkowi i Józefie z Billewiczow Czechowiczom Prezyden. Gran. Powiatu Oszmianskiego zapisuje się z następney okoliczności. Żałce osierocone po stracie oycy swego Wiktorego Czechowicza Prezydenta Ziem. Oszmian. zostawszy na Opiece rodzonych swych braci, do tego przywiedzione zostały stopnia, że za wnioski swe Exdotacyne w Konkursie funduszu swych braci, satysfakcyą odbierać musiały, jakoż w roku 1817 februaryi 15 dnia

Dekretem Exdywizorskim w majątku Bohdanowie ferowanym, folwark Gury w Powiecie Oszmianskim położony z dwonastą ciągłemi gospodarzami, szescią pustoszaniami, karczmą i dwoma kątnikami dla żałceych za sumę rubli srebr. 14,445 wydzielony został, jakowy folwark żałce objawszy we władanie swoje, nieszczędząc liczynek wydatkow w ciągu roku, gdy już do naysłabszego stopnia doprowadziły; natenczas Obżałc. Czechowiczowie w celu kupna onego, zawarli z żałcami w roku 1818 apryla 23 dnia Dokument, a nieplacąc nic gotowemi pieniędzmi, pod tą datą wydali kaźdey poudzielnie obligi z ewikcyą na tymże folwarku i na dalszych swych funduszach. Mając żałce takie dla siebie zapewnienie, przestały na procencie, lecz gdy i takowy od lat kilku żałceym niedochodzi, a tym samym i o pozyskanie całkowitey sumy żadney nie mają nadziei, gdy tym czasem obżałc. Czechowiczowie przywłaszczywszy wyż wzmieniony folwark i nazywając ony własnością swoją, rozmaite w nim dezolacye i nadzwyczajne nadużycia czyniąc, z obszaru onego wyprzedają i rozmaitemi długami obciążają. Z tego powodu żałce celem zabezpieczenia swey własności zmuszone są w obliczu Sądu i Publiczności uczynić to ostrzeżenie: że folwark Gury w Pcie Oszmian. położony, dekretem Exdywizorskim 1817 febr. 15 ferowanym, za sumę exdotacyną dla żałnych wydzielony żadnemi długami obciążany bydź nie może, i iżby nikt pod jakimkolwiek nazwaniem w części lub całości o pomieniony folwark traktować nie ważył się, niniejszym pismem zapowiadamy: gdyż o powrót całkowitey sumy lub w naturze ziemi, krokami prawnymi dochodzić postanowiliśmy. Datt 1828 mca augusta 1 dnia.

Takowe oświadczenie z polecenia osób wyż wyrażonych podpisuje Wincenty Lawdański Wileń. Gran. Regent.

Roku 1828 augusta 4 dnia Przed Sądem Grodzkim Pttu Wileń. obecnie stawając WJP. Wincenty Lawdański Wileń. Gran. Regent niniejsze oświadczenie w skutek zakroczoney w dniu tymże rezolucyi do Protokołu wpisać polecił, i w onym własnoręcznie rozpiął się. Prezydent i Kawaler Adam Dauksza.

Regent Onufry Horodeński.

Wolno drukować. Wilno d. 7 sierpnia 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

#### OGŁOSZENIE.

2 Izba Skarbowa Mińska, przez pismo pod dniem 2 teraźniejszego sierpnia N. 4824 do Redakcyi, poleciła uczynić wezwanie życzących sobie weyść do ohowiązkow w tyeż Izbie w Oddziale Ekonomicznym z pensyą etatową, jednego Naczelnika Stołu do stołu sądowego, do Kontrolnego dwóch zdolnych do zajęcia miejsc Kontrolerów, i dwóch zdolnych do robienia rachunkow ku pomocy pierwszym, i do naznaczenia w zdarzeniu wakansu na Buchalterów do Kazańczeystw, z przedstawieniem oraz, na dowod porządnego sprawowania się i zdatności kaźdego do robot, prawem przepisanych attestatów z tych miejsc, w których odbywali służbę.

#### A v i s.

2. Le soussigné autorisé par l'Université IMPERIALE de Vilna a l'honneur de prévenir la Public, et la jeunesse fréquentant la susdite Université, qu'à compter du 1er septembre 1828, il consacrerá 6 heures par jour pour les personnes

qui désireraient se fortifier dans la langue Française. Il ose se flatter, que par son zèle, il facilitera l'avancement des personnes qui lui accorderont leur confiance, de manière, qu'eux mêmes pourront sans efforts juger de leurs progrès. De même si quelqu'un souhaitait demeurer chez-lui pendant le cours de l'année scolaire 1828—29, ses prétentions s'accorderaient au temps et aux circonstances.

Les personnes qui voudraient donc entrer en pour-parler avec lui, sont priées de le faire avant la fin des vacances, en s'adressant; place de l'Hotel de Ville, Maison du Monastère N. 43 à côté de la Pharmacie-Verte. *Frémy.*

Niżey podpisany, upoważniony przez Uniwersytet CESARSKO Wileński, ma zaszczyt donieść Publiczności i młodzieży uczęszczającej do pomienionego Uniwersytetu, że od 1go września 1828 r. poświęci 6 godzin na dzień dla osób życzących się wydoskonalić w języku Francuzkim. Śmie pochlebiać sobie, że przez swoje usilność ułatwi postęp tym, którzy położą w nim swe zaufanie, tak dalece, iż oni sami będą mogli przekonaniem sądzić o swojej korzyści. Nadto, jeśli kto żądał mieszkać u niego przez ciągły rok 1828—29 znajdzie opłatę przystosowaną do czasu i okoliczności.

Króczyby życzyli wejść z nim w umowę, upraszają się podczas wakacji dla pomówienia z nim do domu Monasterskiego przy Apteczce Zielonej pod Ratuszem N. 43. *Frémy.*

Wolno drukować Polimeyster Chrzastowski.

3 Teraźniejszy 1828 lata mca lipca 28 d. otwarty został w Koyranach, wsi o 5 wiorst za rogatką Antokolską położoney Traktyer dla wygody podróżnych, i mieszkańcow miasta życzących używać wieyskiego powietrza i mających upodobanie do Myśliwstwa. Dokładne opisanie zabaw, które w miejscu tém znaleźć można, oraz trunków, napojów i pokarmów, któremi jest opatrzone, w sklepie korzennym JP. Woyciechowicza do okazania każdemu jest zlokowane, a takowe uwiadomienie do Kur. Lit. podając Rządca rzeczoney Traktyeru, Freysebitz nazwanego, podpisuję. *Teodor Piekarski.*

Wolno drukować Polimeyster Chrzastowski.

2 Sąd Ziem. Ptu. Ihumień. słuchał ukazu Mińskiego Guber. Rządu w d. 22 junii b. r. pod N. 26,855 na raport Ihumień Mieyskiej Policji następującego teyże policji, aby ta o śmierci Felicyana Grzybowskiego Porucz. b. W. P. z dołączeniem opisanie pozostałej po nim ruchomości, Sąd niniejszy uwiadomiła, któremu tymże ukazem zalecono na termin prawem przepisany Sukcessorów tegoż Grzybowskiego wezwawszy, dowody przez nich przyniesione rozpatrzyć, spory bydyż mogące rozstrzygnąć i między tem ruchomość potostalaą ocenić, z oney nieważną podpadającą zepsuciu z publicznego targu sprze-

dawszy, pieniądze uzyskane do uczynienia postanowienia komu one należeć powinny, do Przykazu Mińskiego odesłać, i o następności Rządowi Gubern. donieść, i w kolei Komunikacyi Ihumień. Mieyskiej Policji o adwókatue potrzebowanie Sądu niniejszego w dniu 2 augusta daney, przy której opisanie pozostałej po zeszytm Grzybowskim ruchomości dołączono, dla uczynienia w skutek powyższego Rządu Guber. Min. przedpisania, rozporządzenia, zatém Postanowił dla jawienia się Sukcessorów zeszytm Felicyana Grzybowskiego z prawnymi dowodami do Sądu niniejszego, termin od daty niniejszego postanowienia dwumiesięczny przeznaczyć z tém ogłoszeniem, że w ciągu takowego czasu wolno jest tymże Sukcessorom dowody ze swej strony do Sądu tutejszego przynosić, które po upływie terminu przeznaczonego terminu niezawodnie rozpatrywane będą; o czym iżby ciż Sukcessorowie byli wiadomi, w tem celu dla trzykrotnego przez Gaz. Kur. Lit. ogłoszenia niniejszego postanowienia, do Redakcyi Wileń. postać Komunikacyą, a Rządowi Guber. Mińs. raportem donieść. R. 1828 augusta 2 d.

Anrelian Wolski Podsej. Ziem. Ihum.

Piotr Paciata Podsejdek Ziem. Ihumień.

Wiktor Oziembłowski Ziem. Ihum. Pisarz

Regent Leonard Oziembłowski.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątku Albrychtowie JW. Michała Kimbara Pułkownika Woysk Polskich dla usatysfakcyonowania jego wierzycieli z odkładu pierwszym Dekretem 1828 roku apryla 7 dnia zapisanym, undeterminowanego, na dniu wczorayszym 25 jolij roku biejącego przybyły, gdy ze złożonych przed sobą Dowodów dostrzega, że ze strony debitora komportacya nie została spełnioną, naznaczywszy więc powtórnie termin do punktualnego złożenia tak dowodów jako też ruchomości, w dniu 16 augusta tegoż roku, dla rozpatrzenia się stronom w takowej Komportacyi, dalszy rozbiór Dzieła na dzień 8 oktobra teraźniejszego roku zadeterminował. W którym czasie że nieprzerwanie słuchać sprawy będzie wszystkich interessowanych ostrzega. 1828 roku jolij 24 dnia.

Prezydent Grodzki Telszewski i Sąd Exdywizorski Wiceuty Zudycki.

Pisarz Ziemski Rosiński i Exdywizor Antoni Billewicz.

Pisarz Ziemski Szawelski i Exdywizor. Jan Nagurski.

Deputatt X. Antoni Węckiewicz.

| Obserwacje<br>meteorologiczne. | Czas obserwacji.      |  | Wysokość Barom.  |  | Wys. Ther. Réau. |  | Wiatry     |  | Odmiana w powietrzu |  |
|--------------------------------|-----------------------|--|------------------|--|------------------|--|------------|--|---------------------|--|
|                                | d. 10 godz. 2½ wiecz. |  | 27 cal. 8,6 lin. |  | + 18 stopni      |  | Poludniowy |  | Pogoda niestała     |  |
|                                | d. 11 — — —           |  | 27 — 7,2 —       |  | + 16,25 —        |  | Poludniowy |  | Pochmurno           |  |
|                                | d. 12 — — —           |  | 27 — 8,7 —       |  | + 14 — —         |  | Poludniowy |  | Pochmurno           |  |
|                                | d. 13 godz. 5 rano.   |  | 27 — 7,6 —       |  | + 12,75 — —      |  | Poludniowy |  | Pochmurno           |  |